

Polazak djeteta u školu

Polazak djeteta u školu jedan je od najvažnijih trenutaka u životu djeteta i njegovih roditelja. Stoga je važno kako pripremiti dijete za školu. Prije polaska u školu potrebno je dijete naučiti nekim praktičnim vještinama i navikama (samostalo hranjenje, higijensko-zdravstvene navike, navike kulturnog ponašanja...) koje se i dalje razvijaju. Prije upisa u školu procjenjuje se zrelost djeteta za školu. Zrelost je posjedovanje takvog stupnja razvijenosti različitih fizičkih i psihičkih funkcija koje će djetetu omogućiti uspješno savladavanje propisanog nastavnog programa. Za sazrijevanje biološke strukture neophodno je optimalno vrijeme. Svako dijete ima individualni tempo, tj. djeca iste kronološke dobi nemaju isti mentalni razvoj.

FIZIČKA ZRELOST

Fizička zrelost djeteta mora dosegnuti određenu razinu da bi ono moglo podnijeti tjelesne i psihičke napore koji ga očekuju u školi. Podrazumijeva se normalno funkcioniranje djetetovih osjetnih organa (vid, sluh, normalno kretanje, kontrola organa za izlučivanje...).

INTELEKTUALNA ZRELOST

Odgovarajuća intelektualna zrelost podrazumijeva razvijenost opažanja, stabilnost pažnje (koncentracija), govornu razvijenost, te razvijanost mišljenja i pamćenja.

EMOCIONALNA ZRELOST

Emocionalna zrelost znači da dijete reagira primjereno određenoj situaciji kao i većina djece njegove dobi. Djeca počinju racionalno objašnjavati svoje i tuđe ponašanje, a to onda omogućuje i kontrolu tog ponašanja. Emocionalno nezrelo dijete lako gubi motivaciju za učenje, slabo kontrolira svoje postupke pa i školsku disciplinu teško podnosi. Emocije olakšavaju djetetu da prepozna sebe i svoje postojanje, dakle pomažu razvijanju svijesti o sebi.

SOCIJALNA ZRELOST

Podrazumijeva da prvoškolac ima svoj krug prijatelja s kojima se igra i druži, koji ga prihvaćaju kao ravnopravnog partnera, ali isto tako podrazumijeva prilagođavanje na društvene obveze i njihovo što temeljitije ispunjavanje u onoj mjeri u kojoj je to u stanju većina djece te dobi. Važno je i naučiti dijete da poštuje i tolerira različitost među djecom i da u tim različitostima otkriva nečije kvalitete.

Jedna od najvećih roditeljskih dvojbi prije škole je da li dijete prije polaska u školu treba naučiti čitati ili ne. Djeca u školu dolaze s različitim stupnjem predznanja. Čitanje je složeni psihofiziološki proces koji zahtjeva jezičnu i semantičku zrelost. Prije usvajanja tehnike čitanja prethodi usvajanje predčitalačkih vještina.

Predčitalačke se vještine razvijaju od djetetovog rođenja. Zbog toga je nužno pružiti djetetu poticajno okruženje, gdje smo mi odrasli modeli ponašanja. Uz redovno čitanje djeci dolazi do razvoja predčitalačkih vještina. Roditelji trebaju pratiti interese svoga djeteta. U

novije vrijeme mali broj djece slobodno vrijeme provodi uz knjigu, zamjena računalo i televizija, a odbojnost je veća što je roditeljski pritisak i nestrpljenje veće. Postavlja se i pitanje što čitati djetetu i koja je slikovnica dobra?! Slikovnice se razlikuju u cijeni, a još više u kakvoći. Kič –slikovnice su slikovnice s istim likovima koji zbog ponavljanja postaju šablona: zečić, medo, maca i psić, kralj i kraljevna, a nasuprot njih su slikovnice koje je napisao pisac za djecu, a ilustracije potpisao slikar. One imaju bogat i maštovit likovni sadržaj, daju kratku i jednostavnu poruku i zaključak. Također se javlja pitanje kako bajke utječu na razvoj djeteta odnosno koliko nasilan sadržaj u bajkama može naštetiti djetetu?! Psihološka istraživanja pokazuju da bajke daju djeci uvid u dobro i zlo, uvjeravaju ga da će dobro pobijediti nad zlim te da će dobro biti nagrađeno. Između 4. i 9. godine života bajke su potrebne i korisne djetetu, a između 8. i 9. godine razvija se sposobnost zamišljanja situacije.

Predčitalačke vještine se uče kroz svakodnevnu aktivnost, igre i komunikaciju, i nije potrebno poučavanje što mi odrasli u nekim slučajevima činimo.

Prije polaska u školu bilo bi dobro da dijete zna:

- kako se drži knjiga, da tekst ide s lijeva u desno i odozgo nadolje, te da zna okretati listove,
- da se tekst sastoji od rečenica, rečenice od riječi, a riječi od glasova,
- shvatiti da tekst nosi neku poruku, te prepoznati poruku u tekstu,
- prepoznati glasove u riječi,
- glasovnu analizu i sintezu

Literatura:

Hitrec,G.(1991.) ; Kako pripremiti dijete za školu,Školska knjiga ,Zagreb

Čudina,Obradović,M(1995.) ;Igram do čitanja,Školska knjiga ,Zagreb

Kristina Lončarić, odgojitelj